

МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ДАНИХ МАГНІТНО-РЕЗОНАНСНОЇ ТОМОГРАФІЇ В ІНДИВІДУАЛЬНОМУ ПЛАНУВАННІ ПРОМЕНЕВОЇ ТЕРАПІЇ У ХВОРИХ НА РАК ПЕРЕДМІХУРОВОЇ ЗАЛОЗИ

О.В. Сафронова, Т.В. Удатова, Я.В. Кметюк

*КЛ «Феофанія» ДУС
Всеукраїнський центр радіохірургії*

Вступ. При місцево-поширеному раку передміхурової залози (РПЗ) та при наявності протипоказань до оперативного втручання (при локалізованій формі) дистанційна променева терапія (ДПТ) є одним із основних методів лікування. Згідно з рекомендаціями про доцільність ескалації дози ДПТ у пацієнтів, хворих на РПЗ високого ризику, необхідно точно оцінити ступінь поширеності пухлинного процесу.

Мета дослідження: провести співставний аналіз даних, отриманих при біопсії простати та магнітно-резонансної томографії (МРТ) малого таза у пацієнтів, хворих на РПЗ, для визначення груп ризику. Оцінити можливості МРТ при плануванні ДПТ.

Матеріали та методи дослідження. Було впроваджено комплексний підхід для стратифікації 174 пацієнтів, хворих на РПЗ, за групами ризику: оцінка ініціального ПСА, результатів біопсії з уточненням індексу за Глісоном та даних МРТ малого таза для визначення тактики лікування.

Результати та їх обговорення. За даними аналізу рівня ініціального ПСА та даних біопсії, розподіл пацієнтів за групами ризику склав: 24 (13,8%) пацієнти низького ризику, 58 (33,3%) проміжного ризику та 92 (52,9%) високого ризику. При оцінці даних МРТ виявлено співставність у пацієнтів низького та високого ризику та розбіжності в групі проміжного ризику. Незважаючи на відсутність ознак за даними біопсії, при інтерпретації МРТ виявлені: вихід за межі капсули у 8 (14,8%) пацієнтів та наявність інвазії в сім'яні міхурці у 6 (11,1%) хворих, у 4 з них були виявлені зміни в лімфа-

тичних вузлах малого таза (ЛВМТ) вторинного генезу. Тобто, 14 (25,9%) пацієнтам було змінено групу на «високий ризик» та внесені корективи у лікуванні у вигляді ескалації дози (до 80,0 Гр), а також рекомендована пролонгація гормонотерапії (з 6 місяців до 2 років). Дані МРТ використовували для планування ДПТ та вибору режиму фракціонування. У ситуації, коли простата вдавалась у просвіт сечового міхура більш ніж на 0,8 см, а її об'єм перевищував 80 см³ лікування проводилось класичним фракціонуванням з РОД по 2,0 Гр до СОД на простату 76,0–80,0 Гр, при необхідності, опромінювались ЛВМТ. При невеликих розмірах простати лікування проводилось за методикою інтегрованого бусту з РОД на простату 2,5 Гр до СОД 67,5–70,0 Гр (ізоєфективно 76,0–80,0 Гр стандартного фракціонування), за потребою, з одночасним опроміненням ЛВМТ. Діагностична МРТ набагато підвищувала точність оконтурювання у плануючій системі через можливість чіткого розмежування пухлинного вогнища при використанні методики суміщення зображень (fusion).

Висновки. Використання даних МРТ малого таза допомагало у виборі персоналізованої тактики лікування при плануванні променевої терапії через можливість точного оконтурювання запланованого об'єму опромінення, вимірювання об'єму простати та визначення режиму фракціонування дози. У нашому дослідженні у 25,9% пацієнтів була змінена програма лікування: у вигляді ескалації дози променевої терапії (з 76,0 Гр до 80,0 Гр) та зміна строків проведення тривалої гормонотерапії (з 6 місяців до 2 років).